

Рука

Богдан Привалко

З одного боку, вкінці поля видніється сірий забор гаражів, з іншого — труби ТЕЦ. У призначений час зелені побиті машини та таксі прибули до Троєщинського кладовища. Біля входу майже в повному складі бійці першої роти 204-го батальйону територіальної оборони Києва — переважно чоловіки зрілого віку із сивиною в густих бородах, по формі, зазвичай бадьорі, із притаманним їм військовим гумором, — тепер мовчки курять та по черзі обіймають двох жіночок у чорному. Над головою до обрію — сталеве небо.

"І повернеться прах у землю, чим він і був; а дух повернеться до Бога, що дав його. Упокой душу воїна свого, що повстав на захист Батьківщини" (мати і сестра, кидайте жменьку землі в лунку), — тихо промовив священник.

Проводжали Пашку на другому поверсі ресторану на воді озера "Сонячне", що в Дарницькому районі столиці. Спочатку — обережно, мовчки, а захмілівши — моментами з посмішками, зі спогадами про веселі пригоди разом у перші дні Великої війни. Майже всі залишилися до останнього. Було приглушене тепле світло, та навіть припинив іти косий вересневий дощ.

Вже прибрали в хаті простирадла з дзеркал і блискучих поверхонь. Декілька разів збирались у вузькому колі рідних, ставили чарку із хлібом, виникали і затихали сенсаційні новини. Життя поверталось на круги своя: пенсія — комуналка — базар. Поволі, потроху.

Рука — це все, що вдалось евакуювати від Пашки з позиції оборони Бахмута після чергового ворожого мінометного обстрілу — її і поховали.

Пашка рано почав показувати відмінні результати у навчанні. Закінчив школу № 7 на відмінно, одразу вступив на інженера в Київ, там на другому курсі його взяли на Завод Патона, який він не покидав до проклятого 24 лютого 2022 року.

Телевізор на веранді, увімкнений разом із першими півнями, вигукує гасла про перемогу. Він працює зрання і увесь день, поки жіночки порають хазяйство. Нарешті погода встановилась тепла, і прийнялись висаджені напередодні рослини.

"Служба безпеки України та Президент здійснили обмін полоненими. До своїх сімей повернулися 186 наших захисників", — чергово зачитує диктор.

Мати, удобрюючи рядки помідорів, уже не реагує. Сестра із сапою в землі підходить до веранди, руки в боки.

Раптом серед зворушливого відеоряду про повернутих бранців, що виходять з автобуса, бачить обличчя його! Схудле, статура його схудла, рукави кітеля підвернуті, в правому рукаві — порожньо: стоїть навколішки і чолом пригортається до рідної землі.

— А! Живий! Мама! — скрикує старша сестра. — Живий, без руки, він живий! — іде луною білими берегами Десни.